

Posudek

na habilitační práci A. Zelenkové *Interkultúrna kompetencia v kontexte vysokoškolského vzdelávania. Ekonomía, manažment, cestovný ruch*

Posuzovaná práce pojednává o aktuální problematice vzdělávání, která vystupuje do popředí v souvislosti s nárůstem informací, které v současnosti musí vzdělaný člen moderní společnosti zvládnout na požadované úrovni. Autorka se touto problematikou dlouhodobě zabývá v oblasti své odborné specializace. Její přínos k uvedené problematice je mimo jiné v tom, že problematiku kompetencí ve sledovaných oborech vidí v širších souvislostech, a tím ji zapojuje do současného diskurzu o vzdělávání.

Publikace má pět kapitol, které sice danou problematiku zcela nepokrývají, ale které dobře vystihují autorčin záměr postihnout interkulturní kompetenci v kontextu vysokoškolského vzdělávání, a to hlavně v ekonomii, manažmentu a v cestovním ruchu. Ačkoliv je řešení dané problematiky zaměřeno na uvedené problémové okruhy, pokrývají se též jejich obecné aspekty, takže lze konstatovat, že posuzovaná práce postihuje i obecnější parametry dané problematiky, takže publikace je přínosem k pojetí kompetencí ve vzdělávacím procesu vůbec. Tento aspekt je posílen i početnou odbornou literaturou, zejména anglickou, o níž se autorka opírá.

První kapitola se zabývá terminologickými otázkami. Autorka ujasňuje a vymezuje celou řadu odborných výrazů a vytváří tak základnu pro následný text, kriticky srovnává různá znění jednotlivých termínů a dedukcí dochází k jejich odbornému jednoznačnému vymezení. Zvláštní pozornost zaměřuje na objasnění pojmů: interkulturní kompetence, multikulturní výchova a interkulturní vzdělávání. Při jejich objasňování autorka projevuje velký rozhled po širší problematice a projevuje zřetel k budoucímu vývoji společnosti, který bude vyžadovat adekvátní reakci různých kulturních skupin.

Druhá kapitola se věnuje analýze kulturní kompetence, o níž pojednává z hlediska zásadních dokumentů Evropské unie a Slovenské republiky. Vychází z Bolonské deklarace a informuje o významu klíčových kompetencí pro celoživotní vzdělávání s důrazem na mezikulturní dialog. Kapitola přináší též informace i o dalších důležitých dokumentech, např. o společném evropském referenčním rámci pro jazyky, který stanoví normy pro výuku a hodnocení úrovně jejich zvládnání. Závěr kapitoly informuje o Národním programu výchovy a vzdělávání v Slovenské republice (Milenium) s důrazem na klíčové kompetence

Třetí a čtvrtá kapitoly pojednávají o interkulturní kompetenci v ekonomických studijních programech a ve studiu a praxi cestovního ruchu. Ve výstižném, hutném a přehledném nástinu je zachycena realizace kulturní kompetence v ekonomických studijních programech ve studiu a praxi cestovního ruchu. Za základ interkulturní kompetence v ekonomických programech se považuje cizojazyčná kompetence, předpokladem je interkulturní kompetence

Pojednání o metodách rozvíjejících interkulturní kompetenci ve vysokoškolském vzdělávání je obsahem poslední kapitoly. Vyúsťují v ní teoretické závěry i praktické zkušenosti autorky, která se danou problematikou teoreticky i prakticky dlouhodobě zabývá. Paleta metod, které autorka v daných souvislostech také výzkumně ověřovala, dovádí čtenáře od teoretických rozborů k praktickému využití dosažených závěrů. Výstižná konkretizace teorie v praktické aktivity svědčí

mimo jiné o autorčině nadhledu nad danou problematikou i o zkušenostech s výukou na vysoké škole a samozřejmě i o hlubokém spojení teorie s praxí. Publikace se může stát oporou všem, kdo se danou problematikou zabývá, ať v teorii, nebo v praxi.

Posuzovaná práce A. Zelenkové je vhodným odborným pojednáním jako podklad k habilitačnímu řízení. Zpracovává totiž aktuální téma, a to v rovině teoretické i praktické. Toto spojení teorie s praxí je příkladné a svědčí o autorčině nadhledu. I když se práce opírá převážně o ekonomické disciplíny, její hlavní přínos je v obecné rovině, neboť dochází k hodnotným pedagogickým závěrům. Plně doporučuji k obhajobě a k získání docentského titulu.

Otázky k obhajobě:

1. Jaká jsou východiska interkulturní kompetence na nižších stupních vzdělávání?
2. Která kritéria hodnocení úrovně interkulturní kompetence jsou dominantní?

Brno 28. 8. 2015

PhDr. Josef Maňák, CSc.,

em. prof. PdF MU